

Info

VA- Ledningsnett - INFO nr. 6 - Desember 2006

VVS- og VA-bransjens viktigste verktøy

www.vvsnrf.no

Norske Rørgrossisters Forening VVS (NRF) arbeider for å sikre bransjen og medlemmernes fremtid.

Eva Andersen i NRF ønsker alle velkomne til bransjens produktdatabase.

Rørgrossistene, som er foreningens medlemmer, er representert med ca. 200 avdelinger spredt over hele landet, hvor de tilbyr kompetanse og ekspertise så vel som varer og logistikk.

VVS- og VA- bransjens produktdatabase på Internett er NRFs viktigste servicetilbud til bransjen. Her kan man enkelt finne frem til ønskede produkter, søkermulighetene er mange. Her finnes også informasjon om leverandørene, med link til deres hjemmesider. Databasen har et nyutviklet system for uthenting av produktokumentasjon. Produkt-databasen står gratis til disposisjon for alle aktører innen bygg og anlegg, VVS og VA.

Vår produktdatabase er et enestående tilbud for alle som trenger overblikk over det varespekteret de norske rørgrossistene tilbyr, samt at den har et unikt system for uthenting og samling av FDV/HMS dokumentasjon, sier direktør Eva Andersen i NRF.

- Den portalen vi nå kan presentere, er åpen for alle og gratis tilgjengelig. Ingen behøver å kontakte verken forhandlere eller grossister for å få tilgang til databasen. I dag finnes vel 150 000 produkter registrert i databasen. Den oppdateres fortløpende – noen varer går ut – nye kommer inn og tendensen er tydelig: Det tilbys et stadig større vareutvalg!

Arbeidet med videreutvikling av databasen pågår for fullt og vi i NRF er til enhver tid åpne for forslag til forbedringer og endringer som kan gjøre informasjonen lettere tilgjengelig for brukerne. Vårt mål er at produkt-databasen skal gjøre hverdagen enklere for alle aktørene i VVS- og VA – bransjen, avslutter Eva Andersen.

Viktige aspekter i NRFs virksomhet er myndighetskontakt, samarbeid med andre bransjeorganisasjoner, samt administrasjon og videreutvikling av servicetilbud for medlemmene og bransjen.

Rørgrossistene, som er foreningens medlem-

Bergen kommune:

Gardia-angrepet var en vekker!

- Når vi snakker om vann og avløp, må vi begynne i riktig ende: Vi må ikke begynne med å snakke om dispensasjoner eller om størrelsen på gebyrene, men heller bli enige om hva vi skal skape. Vi må ha visjoner og mål - og målet for Bergens politikere er helt klart: Vi skal ha førsteklasses kvalitet i alle ledd! Det fortjener innbyggerne – det har de krav på! Byråd Lisbeth Iversen i Bergen kommune har deltatt i styringsgruppen for arbeidet med vann og avløp i Norges nest største by, og hun har mer å bidra med enn entusiasme og motivasjon: Hun har for eksempel utdannelse som arkitekt, og hun har i årevis bodd utenfor kongeriket – rundt om i Europa og i Østen og India. Bor du en stund i India, får du et aktivt forhold til drikkevannsforurensning.

Lærte av Gardia

- Utfordringene rundt vann og avløp får ofte for liten politisk oppmerksomhet. Vi tar det ofte som en selvfølge at norsk drikkevann automatisk er verdens beste, men slik er det jo ikke i en globalisert verden med økt reisevirksomhet. Da vi i 2004 fikk Gardia-epidemi fra forurensninger i Svartediket vannverk og 1300 innbyggere ble til dels kraftig syke, var det en vekker for oss alle i kommunen. Vi lærte av den erfaringen og vi ser frem til å kunne fullføre et omfattende etterarbeid med å åpne nytt vannverk til våren! Iversen kan forsikre at krav om god vannkvalitet er en omforent målsetning innad i kommunen:

VA på topp

- Det er bred politisk forankring for VA-arbeidet i Bergen. VA står på topp på dagsordenen i alle fora og vi har gjort en grundig jobb med å samkjøre fagmiljøer innen kommunen som har kompetanse på dette feltet slik at alle gode krefter arbeider sammen. I 2004 gjennomførte vi en bred evaluering av situasjonen innen VA-systemene i kommunen og iverksatte tiltak og balansert målstyring. I den prosessen vi har gjennomført har vi også sørget for løpende tilbakemeldinger fra kundene,

Byråd Lisbeth Iversen har VA på topp av prioritierungslistene!

og vi får svært god respons på det arbeidet vi utfører. Innad i kommuneledelsen skjer beslutningene uten friksjon: Det er kvaliteten og målsetningene som legger premisene for arbeidet, ikke debatt om gebyrene. Bergen Kommune har økt fokus på VA-oppgavene og det er gjennomført store prosjekter blant annet med UV filter, økt utskifting av ledningsnett og bedre styringssystemer. Det er laget en omfattende vassdragsplan og det er tilført større ressurser til VA-arbeidet.

Liv og helse

- Vann og avløp er noe av det viktigste kommunene kan arbeide med. Det er snakk om folks liv og helse, og det er et område som berører bo- og bærekraft i kommunen. VA er så viktig at ingen har råd til å nedprioritere dette feltet, og fagetatene må legge frem saker til politisk behandling med stor frimodighet og gode begrunnelser.

Hovedutfordringene for vann og avløp ligger på ledningsnettet. Skyld ikke på politikerne, men presenter fakta og forslag til ambisjonsnivå og løsninger.

”Mange påstår at politikerne ikke er villige til å bruke penger på vann og avløp. Dette er feil og en myte jeg ikke deler”, sier sivilingeniør Christen Ræstad. ”Jeg har erfaringer fra et stort antall hovedplanprosesser der de beste erfaringene er fra prosesser der politikerne informeres godt og trekkes med i planarbeidet underveis. Bevilgningene til vann og avløp har økt langt mer enn prisstigningen. Betalingsvilligheten er stor, ikke minst når vi fremlegger hensyn til sikkerhet, beredskap og et godt vannmiljø. Hvis VA-ingeniørene ikke klarer å kjøre planprosessene med god politisk kommunikasjon og skikkelig presentasjon av utfordringer og problemstillinger, da har vi oss selv å takke og ingen grunn til å sutre. Politikerne avveier VA-innsatsen mot VA-gebyrene. Her opptrer politikerne både som anleggseiere, som tjenesteleverandører og som oppmann for kundene. Min erfaring er at politikerne er bevisste på viktigheten av disse rollene

og at det er betalingsvillighet dersom det kan dokumenteres konkrete og merkbare resultater.”

Ræstad har vært i VA-bransjen siden 1972, hatt driftsansvar i Drammen kommune i 6 år og det siste året som leder av de interkommunale selskapene NRV og RA-2 på Romerike, med langt andre utfordringer enn bare utette ledninger. De siste 25 årene har han drevet sitt enmannsfirma som rådgiver for et stort antall kommuner, interkommunale selskap og VA-virksomheter i Norden. Han har delt sine erfaringer med oss:

De siste 25 årene har vært preget av utbygging av de store hovedanleggene. Vannverk har valgt sikrere og bedre vannkilder og bygd store vann-behandlingsanlegg som sikrer drikkevannskvaliteten. Tilsvarende har vi bygd avløpsrensaneanlegg både for nødvendig fosforfjerning og for politisk nitrogen- fjerning. Mange vannforekomster er rehabilitert til glede for et stort antall brukere og mange brukerinteresser.

Det anlegges badeplasser i Drammenselva og fisket i indre Oslofjord er så bra at vi får eksotiske delfinbesøk. Vingetørkende skarv på skjær i fjorden er det synlige tegn på at her er det mat i form av liv i fjorder som tidligere var halvdøde. Politikerne ser at vannforsyning og et godt vannmiljø er positive faktorer der innsats gir resultater, ikke minst når det gjelder muligheter for arealpolitiske utviklinger av fjordkanten og elvebredder.

Disse positive tendensene må vi nå ta med oss til utfordringene for de neste 25 år: Utbedring av utette og dårlige ledninger. Lekkasetap i vannledningsnettet er vann på avveier, ofte med korteste vei til et allerede overbelastet avløpsnett. Når dette fører til overløpsutslipp oppstrøms den nye badeplassen skjønner alle at her må noe gjøres. Nå skjerpes kravene til slokkevannskapitet i vannledningsnettet. Ofte er vannledningene for små, fordi halvparten av vannet lekker ut. Tett rørene så får vi nok slokkevann også ! Vi ser at det nytter. Oslo og Trondheim er foregangskommuner i systematisk vannledningsfornyelse og lekkasjekontroll. For 10 år siden hadde Oslo en såkalt ”tørkekrisse” og tømte Nordmarkas vannkilder nesten til siste dråpe. Siden er det årlige vannbehovet redusert fra mer enn 110 millioner m³ ned mot 90 millioner m³ ved en systematisk ledningsfornyelse, ikke minst ved bruk av NO DIG-løsninger.

Slike suksesshistorier er det mange av, fremhever Ræstad. De bidrar til å skape tillit og troverdighet hos allmennheten og dermed også hos politikerne. Da øker også betalingsvilligheten. Og like viktig: Alle liker å lykkes og å jobbe med noe meningsfylt som gir resultater. Derfor er slike resultater viktige for å skape gode og utfordrende fagmiljøer for folk som skal jobbe med rør. Det skal gå viktig og verdifull olje i mange rør offshore, men like viktig er det at dyktige fagfolk i rørbransjen ser utfordringene og muligheter i rør som det renner vann i. Alle i VA-bransjen har et felles ansvar for å utvikle gode fagmiljøer slik at vi trekker til oss og beholder dyktige ingeniører, rør- leggere og andre spesialister. Jeg ser mange positive tendenser og er optimist i en situasjon der andre er mer bekymret enn meg, avslutter Christen Ræstad.

